

GEOGRAFIA DE LA GLOBALITZACIÓ

GUIA DOCENT

2013-2014

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Geografia de la Globalització
Codi	100029
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Tercer curs, segon semestre
Horari	(link a la pàgina web del centre o titulació)
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres
Llengües	Català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Sergi Cuadrado Ciuraneta
Departament	Geografia
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B9-1038
Telèfon (*)	935814813
e-mail	sergi.cuadrado@uab.cat
Horari d'atenció	per determinar

2. Equip docent

Nom professor/a	Sergi Cuadrado Ciuraneta
Departament	Geografia
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B9-1038
Telèfon (*)	935814813
e-mail	sergi.cuadrado@uab.cat
Horari de tutories	per determinar

(Afegiu tants camps com sigui necessari)
(*) camps optatius

3.- Prerequisits

No hi ha prerequisits

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'assignatura forma part dels 60 crèdits nuclears programats pel tercer curs dels estudiants d'Humanitats, junt amb altres assignatures de les matèries d'Història, Art, Filosofia, Filologia clàssica, Idioma modern, Llengua, Literatura universal, Literatura catalana i espanyola, Geografia, Món actual, Gestió Cultural i Comunicació. L'assignatura s'orienta vers l'explicació dels canvis territorials i socials derivats dels processos de globalització.

Pel que fa als objectius formatius, els coneixements que s'imparteixen es refereixen, així doncs, a tres aspectes principals en relació amb els resultats territorials dels processos de globalització:

- Descripció, explicació i anàlisi dels principals aspectes –econòmics, tecnològics, polítics, socials i culturals– que defineixen la globalització com un procés d'abast planetari en el moment actual, amb especial atenció a les transformacions que representen en termes geogràfics i territorials.
- Explicació general dels principals factors i agents definidors de cadascun dels anteriors aspectes temàtics que configuren la globalització com un procés d'abast transversal i certament complex, a partir del tractament d'informacions i exemples relatius a territoris i àrees geogràfiques diferents.
- Introducció als principals processos de canvi pel que fa al territori actual amb especial atenció als resultats, impactes i conseqüències d'ordre divers que deriven dels processos de globalització, tot distingint-hi diferents escales territorials (planetària, regional, metropolitana, local).

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència Conèixer, comprendre i interpretar el territori (específica)

Resultats d'aprenentatge

Contestar preguntes en relació als aspectes demogràfics, polítics, econòmics i culturals que constitueixen el territori.

Competència Comunicació escrita (específica)

Resultats d'aprenentatge

Explicar processos geogràfics en els quals es produeixen diferents fenòmens simultàniament. Identificar i explicar les característiques d'un paisatge, tant les actuals com les que constitueixen una herència del passat.

Competència Utilitzar el vocabulari i les eines bàsiques que permetin descriure i analitzar els grans reptes de la societat actual (transversals)

Resultats d'aprenentatge

Utilitzar el vocabulari concret de la matèria i descriure els processos històrics contemporanis

Competència Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom (generals)

Resultats d'aprenentatge

Millora de l'autonomia per a la realització de treballs i aprofitar les sinèrgies del treball en grup.

6.- Continguts de l'assignatura

- La globalització com a procés de processos.
- El canvi tecnològic (tema transversal)
- Desenvolupament desigual del sistema mundial
- Efectes espacials de la globalització
- Transformacions actuals en el món del treball
- Els nous sistemes de producció i localització de les activitats
- Processos migratoris i desigualtats territorials
- Medi ambient i canvi global

El programa definitiu i efectivament vàlid de l'assignatura es repartirà durant la primera sessió de classe del curs

7.- Metodologia docent i activitats formatives

Els continguts de l'assignatura es desenvoluparan mitjançant les següents activitats:

- Classes expositives
- Presentació i debat de documentals i pel·lícules
- Lectura de llibres i articles
- Debats sobre temes bàsics de l'assignatura
- Pràctiques i treballs

El programa definitiu i efectivament vàlid de l'assignatura es repartirà durant la primera sessió de classe del curs

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes expositives		Coneixements bàsics i fonamentals sobre cadascun dels temes tractats
Presentació de materials audiovisuals		Reflexionar i analitzar diferents temes a partir de material didàctic documental

Supervisades

Preparació de treballs, debats i presentacions		Interrelació amb altres alumnes i el professor i progrés en autonomia de treball personal
--	--	---

Autònomes

Lectures d'articles i llibres		Romandre actualitzat en la temàtica tractada
Redacció d'una ressenya		Desenvolupar la capacitat de anàlisi i síntesi
Estudi per a la prova escrita		Sistematitzar els continguts de l'assignatura

8.- Avaluació

Evidències d'aprenentatge:

Exercici 1. Ressenya d'un dels llibres referenciats a la bibliografia o consensuat amb el professor (valoració: entre 10 i 30% de la nota final)

Exercici 2. Realització d'un treball pràctic en relació a la temàtica de la assignatura (valoració: entre 20 i 40% de la nota final)

Exercici 3. Prova escrita al final del curs (valoració: entre 30 i 50% de la nota final)

Criteris d'avaluació:

- Rigor expositiu i capacitat a l'hora d'explicar els temes treballats.
- Capacitat per a posar exemples relacionats amb les lectures i materials treballats a l'assignatura.
- Iniciativa de l'alumne a l'hora de completar els materials i continguts facilitats per part del professor a partir de la seva pròpia recerca individual.

El programa definitiu i efectivament vàlid de l'assignatura es repartirà durant la primera sessió de classe del curs

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

Prova escrita		Sistematitzar els conceptes de l'assignatura
Treballs i pràctiques		Estructurar i analitzar informació
Ressenya bibliogràfica		Sintetitzar i exposar els continguts d'un aspecte transversal de l'assignatura

9- Bibliografia i enllaços web

Bibliografia bàsica (títols classificats en tres temàtiques generals)

- La dimensió històrica, política i econòmica de la globalització:

Chomsky, Noam *et al.* (2002). *Los límites de la globalización*, Barcelona: Ariel Practicum.
Ellwood, Wayne (2007). *Globalització*, Barcelona: Intermón-Oxfam.

Knox, Paul L.; Marston, Sallie A. (1998). *Human Geography: Places and Regions in Global Context*, New Jersey: Prentice-Hall.

Klein, Naomi (2002) *No Logo. El poder de las marcas*. Paidós Ibérica [1ª edició anglesa en 2000, Knopf Canada].

Lévy, Jacques (2006). "Geografía y mundialización". A Hiernaux, D; Lindón, Alicia (eds.), *Tratado de Geografía Humana*, Barcelona: Anthropos, pp. 273-302.

Nogué, Joan; Romero, Joan (eds.) *Las otras geografías*, València: Tirant lo Blanch.

Romero, Juan (coord.). *Geografía Humana: Procesos, riesgos e incertidumbres en un mundo globalizado*, Barcelona: Ariel.

Stiglitz, Joseph (2006). *Cómo hacer que funcione la globalización*. Taurus.

Chomsky, Noam i Ramonet Ignacio. *Cómo nos venden la moto. Información, poder y concentración de medios*. Barcelona. Icaria. Derrera edició 2008.

- La dimensió tecnològica, urbana i social de la globalització:

Brenner, Neil; Keil, Roger (2006) *The global cities reader*. London: Routledge.

Castells, Manuel (1997). *La era de la información: Economía, sociedad y cultura*, Madrid: Alianza Editorial.

Graham, Stephen; Marvin, Simon (1996) *Telematics and the city. Electronic spaces, urban places*. London: Routledge.

Hannigan, John (1998) *Fantasy city. Pleasure and profit in the postmodern metropolis*. London: Routledge.

Norris, Clive; Armstrong, Gary (1999) *The Maximum Surveillance Society*. Oxford: Berg.

Sassen, Saskia (1991) *The global city*. N.J: Princeton Univ. Press.

Sudjic, Dejan (1993) *The 100 Mile City*. Londres: Flamingo.

Sudjic, Dejan (2010) *La arquitectura del poder*. Barcelona: Ariel [1ª edició anglesa en 2007].

Urry, John (1995) *Consuming Places*. The International Library of Sociology. London: Routledge.

- La dimensió filosòfica, antropològica i cultural de la globalització:

Agra, Maria Xosé (2006). "Ciudadanía, feminismo y globalización". *Lo público y lo privado en el contexto de la globalización*, Sevilla: Instituto Andaluz de la Mujer.

Bauman, Zygmunt (2007). *Temps líquids. Viure en una època d'incertesa*, Barcelona: Viena editorial.

Bifani, Paolo (2002). *La globalización ¿Otra caja de Pandora?*, Granada: Universidad de Granada.

Casals, Carles (2001). *Globalització. Apunts d'un procés que està transformant les nostres vides*, Barcelona: Intermón-Oxfam.

Darley, Andrew (2002) *Cultura visual digital. Espectáculo y nuevos generos en los medios de comunicación*. Paidós Ibérica [1ª edició inglesa en 2000, New York: Routledge].

Gold, John; Revill, George (2000, eds.) *Landscapes of defense*. Harlow: Prentice Hall.

Sassen, Saskia (2003). *Contrageografías de la globalización. Género y ciudadanía en los circuitos transfronterizos*, Madrid: Traficantes de sueños.

Bibliografia ampliada (títols classificats en tres temàtiques generals)

- Avaluacions crítiques dels fonaments i evolució del procés de globalització:

Harvey, David (2007). *Espacios del capital. Hacia una geografía crítica*, Madrid: ed. Akal.

Jarauta, Francisco (comp.) (1998). *Escenarios de la globalización. Una mirada crítica desde las Ciencias Sociales*, Rosario: Ed. HomoSapiens.

Sassen, Saskia (1996) "Rebuilding the global city: economy, ethnicity and space". A King, Anthony D. (ed) *Re-presenting the city. Ethnicity, Capital and Culture in the 21st-Century* (23-42). NY: New York University Press.

Soja, Edward (2000) *Postmetropolis. Critical Studies of Cities and Regions*. London: Blackwell.

Zukin, Sharon (1991) *Landscapes of Power. From Detroit to Disney World*. Los Angeles: University of California Press.

- Visions de detall sobre aspectes geogràfics del procés de globalització:

Lévy, Jacques (2008). *L'invention du monde. Une géographie de la mondialisation*, Paris: Presses de Sciences.

Murray, Warwick E. (2006). *Geographies of Globalization*, London: Routledge.

- Respostes possibles a la globalització de territoris i geografies:

Fernández Buey, Francisco (2005). *Guía para una globalización alternativa. Otro mundo es posible*, Barcelona: Ediciones B.

Klein, Naomi (2002). *Vallas y ventanas. Despachos desde las trincheras del debate sobre la globalización*, Barcelona: Paidós.

Montagut, Xavier; Dogliotti, Fabrizio (2006). *Alimentos globalizados. Soberanía alimentaria y comercio justo*, Barcelona: Icaria.

Zolo, Danilo (2006). *Globalización. Un mapa de los problemas*, Bilbao: ed. Mensajero.

Enllaços web

Espectra Nova. Revista Electrónica de Geografía y Ciencias Sociales
<http://www.ub.es/geocrit/nova.htm>

Metropolis
<http://www.metropolis.org>

Worldwatch Institute
<http://www.worldwatch.org>

New Economics Foundation
<http://www.neweconomics.org>

Atlas del Ciberespacio
<http://www.kitchin.org/atlas/>

UNHABITAT (Naciones Unidas para los Asentamientos Humanos)
<http://www.unhabitat.org>

El programa definitiu i efectivament vàlid de l'assignatura es repartirà durant la primera sessió de classe del curs